

ش سندلی (ش داوطلب):	نام واحد آموزشی: متوسطه ۲	نوبت امتحانی: اول	ساعت امتحان: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	رشته: تجربی-ریاضی	وقت امتحان: ۸۵ دقیقه
سوال امتحان درس: فارسی	نام دبیر: زهره شاهسون	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۱	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴

«موفقیت به سمت شما نمی آید. این شماست که آن را به دست می آورید.»

بارم	سؤال (پاسخنامه دارد.)	ردیف
	قلمرو زبانی (۷نمره)	
	الف) معنی واژگان (۱)	الف
۰/۲۵	۱- کدام یک از واژگان بیت زیر، برابر معنایی واژه (می فروش) است؟ « خانه خمار چو قصر مشید منبر ویران و مساجد خراب»	
۰/۲۵	۲- عبارت زیر، در توضیح کدام اصطلاح «عرفانی» آمده است؟ «کمال توجه بنده به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه ی احوال، عالم بر ضمیر اوست»	
	الف) انبساط ب) مراقبت پ) معاملت ت) مکاشفات	
۰/۵	۳- معنای صحیح را از داخل پرانتز انتخاب کنید. الف- زین بی خردان <u>سفله</u> (فرومایه-شوم) بستان / داد دل مردم خردمند ب- تن ز جان و جان ز تن <u>مستور</u> (قریب- پوشیده) نیست.	
	ب) املای واژگان (۲نمره)	
۰/۲۵	۴- کدام یک از ابیات زیر، فاقد غلط املایی است؟ الف) بَلِّغِ الْعُلَى بِكَمَالِهِ، كَشَفَ الدُّجَى بِجَمَالِهِ ب) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع پ) چو آرز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن، صوابش	
	۵- در هر یک از گزینه های زیر، شکل درست واژه ها را از دیدگاه املایی، برگزینید الف- ما را از (قربت - غربت) زندان شهر به میهن آزاد و دامن گسترمان، کویر می بُرد. ب- یکی از یاران به طریق انبساط گفت: از این بوستان که بودی ما را چه (تحفه - تهفه) کرامت کردی. پ- چشمه آبی سرد که در (تموذ- تموز) سوزان کویر، گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.	
۰/۲۵	۶- در متن زیر واژه ای را که املای آن نادرست است، بیابید و شکل درست آن را بنویسید. «در میان آنان فقط من بودم که دودل و سرگردان و سر در گریبان بودم. بیش از یک سال و نیم نتوانستم از مواهب خداداد و نعمت های طبیعت بهره مند شوم. لیسانس داشتم. لیسانس نمی گذاشت که در ایل بمانم. ملاتم می کردند که با این تصدیق گرانقدر، چرا در ایل مانده ای و عمر را به بتالت می گذرانی؟!»	
۰/۵	۷- در عبارت های زیر، املای دو واژه نادرست آمده است؛ شکل درست آنها را بنویسید. الف- دست فروشان و دوره گردان شهر بساط شیرینی و حلوا در راه ایل می گسترند. ب- بر روی بام خانه ، خسته از نشعه خوب و پاک آن «اسرا» در بستر خویش به خواب رفتم. پ- از امان به بعد تغییر زمین آشکار شد. جزیره های کوچک و بزرگ، مثل وصله های رنگارنگ بر تیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است.	

- ۰/۲۵ ۸- در کدام یک از گزینه های زیر، واژه ای آمده که در زبان فارسی «هم آوا» دارد؟
- الف) مین ها را که کاشتیم، خر را می آوریم به قیمت مناسب به صاحبش می فروشیم. نکند خیال کردی این خر، جاسوس صدام است!؟
- ۰/۵ ب) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.
- ۰/۵ ۹- در مصراع اول بیت زیر چه واژه ای حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید.
- کرم بین و لطف خداوندگار / گنه بنده کرده است و او شرمسار
- ۰/۵ ۱۰- در عبارت زیر، نقش اجزای اصلی جمله ی «دوم» را (به جز نهاد و فعل) بنویسید.
- «ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند»
- ۰/۵ ۱۱- در هر یک از مصراع های زیر، فعل های مشخص شده را از دیدگاه معنایی بررسی کنید.
- الف- شو منفجر ای دل زمانه
- ۰/۵ ب- زاهد خلوت نشین دوش به میخانه شد
- ۰/۵ ۱۲- نقش ضمائر متصلی را که در عبارت و بیت زیر، مشخص شده بنویسید.
- الف) حاجی از حرف هایم خنده اش می گیرد اما به زور سعی می کند جلوی خنده اش را بگیرد.
- ب) بازش بخواند؛ باز اعراض فرماید .
- ۰/۵ ۱۳- با توجه به بیت های زیر درستی یا نادرستی هر یک از موارد داده شده را تعیین کنید.
- «ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند
بگرای چو ازدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند»
- الف- در گروه اسمی «این پند سیاه بخت فرزند» واژه «فرزند» هسته است .
ب- ترکیب های «شرزه شیر و ازدهای گرزه» وصفی هستند.
- ۰/۲۵ ۱۴- نوع دستوری (را) در کدام یک از موارد زیر با عبارت نمونه یکسان است؟
- «سریر ملک عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد»
- الف- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه به سر نهاده است.
- ب- در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.
- پ- گفت: «باید حد زند هشیار مردم، مست را» گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست!»
- ۰/۵ ۱۵- نقش واژه های مشخص شده را بنویسید.
- الف- در غم ما روزها بیگانه شد.
- ب- خامش منشین سخن همی گوی .
- ۰/۵ ۱۶- با توجه به هر متن به پرسشی ها پاسخ دهید.
- الف) در بیت « کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.» واژه «آن» صفت است یا ضمیر؟
- ب) در مصراع «در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست» واژه «جای» نهاد است یا مسند؟

الف) آرایه های ادبی (۳نمره)

- ۰/۲۵ ۱۷- شعری هستم که بر پایه «گفت و گو» یا «سؤال و جواب» سروده شده ام؛ به این نوع گفت و گو در اشعار در اصطلاح ادبی، چه می گویند؟
- ۰/۲۵ ۱۸- در بیت زیر، کدام آرایه از کمانک مقابل آن نادرست است؟
- ۰/۵ ۱۹- واژگان پدیدآورنده ی آرایه ی لفظی «سجع» در عبارت زیر، کدام اند؟
- ۰/۲۵ ۲۰- شاعر، در بیت زیر، با بیان کدام واژه، مفهومی غیر حقیقی (مجاز) اراده کرده است؟
- ۰/۲۵ ۲۱- کدام بخش از سروده ی زیر، نمایانگر کاربرد آرایه ی ادبی «استعاره» است؟
- ۰/۲۵ ۲۲- هر آرایه برای کدام بیت است؟ یک آرایه اضافی است.

ردیف اول	ردیف دوم
الف- آتش است این بانگ نای و نیست باد/هر که این آتش ندارد نیست باد	اسلوب معادله
ب- خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	حسن تعلیل
پ- عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل، یکسان می کند پست و بلند راه را	اغراق
	جناس

- ۰/۲۵ ۲۳- مفهوم نمادین واژه مشخص شده را بنویسید.
- ۰/۲۵ ۲۴- «هر که جز ماهی ز آبش سیر شد» هر که بی روزی است روزش دیر شد»
- ۰/۵ ۲۵- الف) کاربرد واژگان قافیه در بیت زیر، سبب خلق آرایه ی ادبی..... شده است
- ۰/۵ ۲۶- ب) در بیت زیر، کاربرد آرایه های «کنایه»، «جناس»، «اسلوب معادله» و «.....» مشهود است.
- ۰/۵ ۲۷- ب) تاریخ ادبیات (نمره)
- ۰/۵ ۲۸- نام آفرینندگان آثار زیر را به آثارشان وصل کنید. (یک مورد اضافی است.)

آفریننده	اثر
عیسی سلمانی لطف آبادی	کویر
نصرالله منشی	روایت سنگسازان ۲
	ترجمه کلیله و دمنه

- ۰/۵ ۲۹- شعر دماوندیه از..... است. در سال ۱۳۰۱ هجری قمری به تحریک بیگانگان، هرج و مرج قلمی و اجتماعی و هتاکي ها در مطبوعات و آزار وطن خواهان و سستی کار دولت مرکزی بروز کرده بود. او این قصیده را با تاثیرپذیری از این معانی گفته است.
- ۰/۵ ۳۰- ب) حفظ شعر (نمره)
- ۰/۵ ۳۱- کدام گزینه بیت زیر را کامل می کند.
- ۰/۵ وجه خدا اگر شودت منظر نظر
- ۰/۵ الف) در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
- ۰/۵ ب) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی
- ۰/۵ ۳۲- مصرع اول را شما کامل کنید.
- لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران

الف) درک مطلب (۴نمره)

- ۰/۲۵ ۲۹- در بیت زیر مقصود از «اهرمن» کیست؟
 ۰/۵ «آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم
 ۳۰- مفهوم قسمت های مشخص شده چیست؟
 الف- یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.
 ب- آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد.
 ۰/۲۵ ۳۱- نویسنده در عبارت «از بیم عقب جراره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.» چه مفهومی را می رساند؟
 ۰/۵ ۳۲- کدام بیت، به این سخن مشهور «كُلُّ شَيْءٍ يَرْجِعُ إِلَىٰ أَصْلِهِ» اشاره دارد؟ و چه مفهومی را می رساند؟
 الف- روزها گر رفت، گو رو، باک نیست تو بمان، ای آن که جز تو پاک نیست
 ب- هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش
 ۰/۲۵ ۳۳- شاعر در بیت «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب/ تا شد توی از خویش و نی اش نام نهادند» بر چه مفهومی تأکید دارد؟
 ۰/۵ ۳۴- مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید.
 الف- با این نسیم سحر خیز، بر خیز اگر جان سپردیم / در باغ می ماند ای دوست، گل یادگار من و تو
 ب- ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک
 ۳۵- هریک از مفاهیم مذکور در ستون «ب» مربوط به کدام یک از ابیات ذکر شده در ستون «الف» است؟

الف	ب
الف) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است/ ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	۱) دعوت به ظلمستیزی
ب) گفت: «باید حد زند هشیار مردم مست را»/ گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست»	۲) دوام عشق و عاشقی
پ) بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند	۳) بلند نظری
ت) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند/ دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۴) فساد فراگیر در جامعه

- ۰/۲۵ ۳۶- در عبارت «در خبر است از سرور کاینات و مفخر موجودات و رحمت عالمیان» مراد سعدی از «رحمت عالمیان» که اشارتی است به آیه شریفه و «مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» کدام شخصیت است؟
 ۰/۲۵ ۳۷- مصراع «همه پیشی تو بگاهی، همه کمی توی فزایی» هم نوا با بیت زیر، کدام باور مشهور را یاد آوری می کند؟
 ۰/۲۵ «اگر عز و جاه است و گر ذل و قید من از حق شناسم نه از عمر و زید»
 ۰/۲۵ ۳۸- بیت «لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید/ مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی» و بیت زیر، بر کدام مفهوم مشترک تأکید دارند؟
 «بسته گردد بر رُحَم درهای دوزخ یک به یک در ثنای او دهان را چون به حرفی وا کنم»
 ۰/۲۵ (ب)- معنی نثر و نظم (۴نمره)
 - معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.
 ۰/۲۵ ۳۹- هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت
 ۰/۵ ۴۰- کافور بر آن ضِماَد کردند
 ۰/۵ ۴۱- حیات از عشق می شناس و مَمات بی عشق می یاب
 ۰/۵ ۴۲- چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟
 ۰/۵ ۴۳- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت
 ۰/۲۵ ۴۴- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق
 ۰/۲۵ ۴۵- برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند
 ۰/۲۵ ۴۶- گفت: «از بهر غرامت، جامه ات بیرون کنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»

جمع نمرات

۲۰

زیبایی یادگیری در این است که هیچ کس نمی تواند آن را از شما بگیرد.

ساعت امتحان : ۸ صبح
وقت امتحان : ۸۵ دقیقه
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۱۰/۷

نوبت امتحانی : اول
رشته : تجربی-ریاضی
سال تحصیلی : ۱۴۰۲-۱۴۰۱

نام واحد آموزشی : متوسطه ۲
پایه : دوازدهم
نام دبیر : زهره شاهسون

کلید سؤال امتحان درس : فارسی

کلید تصحیح

قلمرو زبانی (۷) نمره

الف) معنی واژگان (۱) نمره

۱- خمار ۰/۲۵

۲- گزینه پ معامله ۰/۲۵

۳- الف- فرومایه ۰/۲۵ ب- پوشیده ۰/۲۵

ب) املاي واژگان (۲) نمره

۴- گزینه ب ۰/۲۵ خصال-عاجز

۵- الف- غربت ۰/۲۵ ب- تحفه ۰/۲۵ پ- تموز ۰/۲۵

۶- بطالت ۰/۵

۷- نشئه ۰/۲۵ طیلسان ۰/۲۵

پ) دستور (۴) نمره

۸- گزینه ب ۰/۲۵ خوان

۹- بین یا تو (۰/۲۵) حذف به قرینه لفظی (۰/۲۵)

۱۰- خود: مفعول (۰/۲۵) ایثار: عشق: مسند(ایثار: هسته و عشق: مضاف الیه)(۰/۲۵)

۱۱- الف) شو: فعل اسنادی(گشتن) (۰/۲۵) ب) شویم: برویم (۰/۲۵)

۱۲- الف) مضاف الیه (۰/۲۵) ب) مفعول (۰/۲۵)

۱۳- الف) نادرست. (۰/۲۵) ب) درست. (۰/۲۵)

۱۴- بدل از حرف اضافه ب- در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند. (۰/۲۵)

۱۵- الف- مسند ۰/۲۵ ب- مفعول (۰/۲۵)

۱۶- الف) ضمیر (۰/۲۵) ب) نهاد (۰/۲۵)

قلمرو ادبی (۵) نمره

الف) آرایه های ادبی (۳) نمره

۱۷- مناظره (۰/۲۵)

۱۸- حسن تعلیل: شکل گرفتن نام مرداد و دی به خاطر دلگرمی و دم سردی ما بود. (۰/۲۵)

۱۹- ندهد و نکند (۰/۵)

۲۰- آب و خاک مجاز از همه موجودات (۰/۲۵)

۲۱- نیستان (۰/۲۵)

۲۲- الف: جناس ۰/۲۵ ب: اغراق ۰/۲۵ پ- اسلوب معادله ۰/۲۵

۲۳- عاشق ۰/۲۵

۲۴- الف) جناس ناهمسان. (۰/۲۵) ب) استعاره، تشخیص یک مورد کافی است. (۰/۲۵)

ب) تاریخ ادبیات (۱) نمره

آفریننده	اثر
نصرالله منشی	روایت سنگرسازان
عیسی سلمانی لطف آبادی	کویبر
	ترجمه کلیله و دمنه

۲۶-محمد تقی بهار (۵/۰)

۲۷-گزینۀ ب (۵/۰)

۲۸- آیینۀ نگاهت پیوند صبح و ساحل (۵/۰)

قلمرو فکری (۸نمره)

الف) درک مطلب (۴نمره)

۲۹-محمدعلی شاه (۲۵/۰)

۳۰- الف- چشم داشت : توجه داشت (۵/۰) ب- گل های الماس : ستارگان (۵/۰)

۳۱- مفهومی مشابه ضرب المثل های زیر را برساند: (۵/۰)

از ترس باران به آب چاه جستن/از زیر باران برخاستن و در زیر ناودان نشستن/ از چاه برون آمدن و در دام افتادن

۳۲- گزینۀ ب (۲۵/۰) هر کس به اصل خود برمی گردد(به سمت خدا) (۲۵/۰)

۳۳- تحمل رنج و سختی برای رسیدن به کمال و ارزشمند شدن (۵/۰)

۳۴- جاودانگی سخن پاک در گذر زمان (۵/۰)

۳۵- الف- ۳) بلند نظری (۲۵/۰) ب- ۴) فساد فراگیر در جامعه (۲۵/۰) پ- ۱) دعوت به ظلم ستیزی (۲۵/۰) - ۲) دوام عشق و عاشقی

۳۶- پیامبر (ص) (۲۵/۰)

۳۷- خداوند عزت و خواری را می دهد. (۲۵/۰)

۳۸- دل سپردگی و نهایت عشق به خداوند باعث رهایی از دوزخ است. (۲۵/۰)

ب) معنی نثر و نظم (۴) نمره

بر اساس واژگان داخل متن بتوانند معنی و مفهوم را برسانند مورد قبول است.

۳۹- هرگز من در بند مادیات و داشتن و نداشتن نبوده ام. (۲۵/۰)

۴۰- مرهمی از کافور (= برف) روی دماوند قرار دادند. (۲۵/۰)

۴۱- حیات واقعی را حاصل عشق بدان و مرگ واقعی را نتیجه بی خبری از عشق بدان. (۵/۰)

۴۲- هر کس پشتیبان او ، حضرت نوح باشد از امواج و طوفان(سختی های راه) ترسی ندارد. (۵/۰)

۴۳- هر ملتی که مردم دانا و دانشور نداشته باشد، نامش در درازنای تاریخ فراموش خواهد شد. (۵/۰)

۴۴- رای بازگفت درد اشتیاقم، شنونده ای می خواهم که دوری از یار را آزموده باشد و دلش از درد و داغ جدایی سوخته باشد. ۵/۰

۴۵- ضعف و ناتوانی را رها کن و بر تخت قدرت و حکومت بنشین. ۷۵/۰

۴۶- گفت : به عنوان جریمه و تاوان لباست را از تنت درمی آورم . گفت: لباسم پوسیده و کهنه و نخ نما است.

(زورگویی و چپاول ماموران حکومت / فقر حاکم بر جامعه) ۷۵/۰